

РЕШЕНИЕ

№ 9709

гр. София, 30.08.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 153 СЪСТАВ, в публично заседание на четиринадесети юни през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Н.Н.Ч.

при участието на секретаря ЛИЛИЯ П. ПЕТКОВА
като разгледа докладваното от Н.Н.Ч. Гражданско дело № 20211110148504
по описа за 2021 година

Делото е образувано по искова молба на ГР. В. К., ЕГН: *****
против „ФИРМА“ – чуждестранно АД, извършващо дейност в Република Б.
чрез клон с фирма „ФИРМА – клон Б.“, ЕИК: . Предявени са следните
обективно кумулативно съединени осъдителни искове:

1/ иск с правно основание чл. 128, т. 2 КТ за сумата от 9 966, 00 лв.,
представляваща сбор от неизплатени трудови възнаграждения според
изработеното /“секторни плащания“/ в периода 01.08.2018 г. – 16.06.2020 г.;

2/ иск с правна квалификация чл. 215, ал. 1 КТ, вр. чл. 31, ал. 2 НСКСЧ за
заплащане, след допуснато изменение по реда на чл. 214 ГПК, на сумата от 11
949,12 лв., представляваща неизплатени командировъчни пари за полети в
периода 01.09.2018 г. – 16.06.2020 г.;

3/ иск с правно основание чл. 177, ал. 1 КТ за сумата от 3 920, 00 лв.,
представляваща сбор от неизплатени възнаграждения за дните, през които
ищцата е ползвала платен годишен отпуск в периода 01.10.2018 г. –
16.06.2020 г.;

4/ иск с правно основание чл. 264 КТ за заплащане, след допуснато
изменение по реда на чл. 214 ГПК, на сумата от 300, 61 лв., представляваща
сбор от неизплатени двойни трудови възнаграждения за положен труд през
официални празници в периода 01.08.2018 г. – 16.06.2020 г.

5/ два иска с правна квалификация чл. 86 ЗЗД, както следва:

5.1/ за сумата от 2 187, 91 лв., представляваща обезщетение за забавени
плащания на трудовите възнаграждения според изработеното /“секторните
плащания“/ от датата на съответния падеж, визиран в колона № 7 от Таблица

1 в исковата молба до 17.08.2021 г. вкл.;

5.2/ за заплащане, след допуснато изменение по реда на чл. 214 ГПК, на сумата от 61,41 лв., представляваща обезщетение за забавени плащания на двойния размер на трудовите възнаграждения за работа през официални празници за периода от датата на съответния падеж, визиран в колона № 5 от Таблица 4 в ИМ до 17.08.2021 г. вкл.

С молба № 33937 от 22.02.2022 г. ищцата е предявила и инцидентен установителен иск с правно основание чл. 74, ал. 4 КТ за обявяване недействителност на клаузи от трудовите договори с ответника, както следва: 4б от трудов договор от 06.04.2017 г. и т. 5б от трудов договор от 14.12.2018 г.

Твърди се в исковата молба, че на 06.04.2017 г. между ищеца и ответника бил сключен трудов договор по чл. 68, ал. 4 от Кодекса на труда /КТ/, по силата на който ищцовата страна заела длъжността „младши член на кабинен екипаж“ /с./. Служителят бил нает за срок от 18 месеца, считано от 17.06.2017 г., като била уговорена брутна заплата в размер на 8 765,19 лв., платима на 12 равни месечни вноски, в зависимост от действително отработените месеци при работодателя. Било уговорено, че общата брутна заплата ще включва и всички допълнителни месечни възнаграждения с постоянен характер, а именно:

- основна заплата – брутна сума в размер на 5 520,00 лв. годишно или 460,00 лв. месечно;

- брутна фиксирана сума в размер на 438,10 лв. годишно за допълнителна работа, извършена извън графика на дневна база или над изискваните часове за работа, или в почивен ден;

- брутна фиксирана сума в размер на 876, 19 лв. годишно за часовете, за които служителят е в режим на готовност или когато е извикан на работа в такъв режим;

- брутна фиксирана сума в размер на 1 314,29 лв. годишно за часовете на работа по време на следобедни и нощни смени;

- брутна фиксирана сума в размер на 616, 62 лв. за прослужено време от датата на сключване на договора.

Било уговорено и т. нар. „секторно плащане“ – сума, заплащана след всеки планиран и приключен сектор, като за първите два такива всеки ден сумата щяла да бъде включена в размера на основната брутна заплата, без работодателят да прави отделни плащания. Допълнителните сектори след първите два, приключени в един ден, следвало да се заплащат допълнително, като била уговорена за тях сума в размер на 20,54 лв. месечно.

Страните се договорили още, че служителят ще има право на допълнителни командировъчни плащания, определени със заповед на работодателя, при изпълнение на международни полети. Тези плащания следвало да се извършват съгласно Раздел IV и Приложение № 3А от

Наредбата за служебните командировки и специализации в чужбина /НСКСЧ/.

Работодателят следвало да удържа суми за задължителни осигурителни вноски и данъци, като възнаграждението следвало да бъде заплащано до десетия ден от месеца, следващ текущия месец.

Твърди се в исковата молба, че на 09.02.2018 г. към процесния трудов договор било сключено допълнително споразумение. Съгласно него била определена брутна заплата в размер на 9 714,00 лв., платима на 12 равни месечни вноски, в зависимост от действително отработените месеци при работодателя. Било уговорено, че общата брутна заплата ще включва и всички допълнителни месечни възнаграждения с постоянен характер, а именно:

- основна заплата – брутна сума в размер на 6 120,00 лв. годишно или 510,00 лв. месечно;

- брутна фиксирана сума в размер на 485, 70 лв. годишно за допълнителна работа, извършена извън графика на дневна база или над изискваните часове за работа, или в почивен ден;

- брутна фиксирана сума в размер на 971, 40 лв. годишно за часовете, за които служителът е в режим на готовност или когато е извикан на работа в такъв режим;

- брутна фиксирана сума в размер на 1 457,10 лв. годишно за часовете на работа по време на следобедни и нощни смени;

- брутна фиксирана сума в размер на 679, 80 лв. за прослужено време от датата на сключване на договора.

Останалите уговорки, вкл. и тези за секторното плащане, командировъчните и падежа, останали непроменени.

Ищцата твърди, че на 14.12.2018 г., без да прекъсва работа, сключила със същия работодател нов трудов договор на основание чл. 68, ал. 4 КТ, съгласно който заела длъжността „С.“ за срок от 18 месеца, считано от 17.12.2018 г. Според нея това имало характер на анекс към първоначалния договор от 06.04.2017 г., а не представлявало нов трудов договор. Била уговорена брутна заплата в размер на 9 714,00 лв., платима на 12 равни месечни вноски, в зависимост от действително отработените месеци при работодателя. Било уговорено, че общата брутна заплата ще включва и всички допълнителни месечни възнаграждения с постоянен характер, а именно:

- основна заплата – брутна сума в размер на 6 120,00 лв. годишно или 510,00 лв. месечно;

- брутна фиксирана сума в размер на 485, 70 лв. годишно за допълнителна работа, извършена извън графика на дневна база или над изискваните часове за работа, или в почивен ден;

- брутна фиксирана сума в размер на 971, 40 лв. годишно за часовете, за

които служителят е в режим на готовност или когато е извикан на работа в такъв режим;

- брутна фиксирана сума в размер на 1 457,10 лв. годишно за часовете на работа по време на следобедни и нощни смени;

- брутна фиксирана сума в размер на 679, 80 лв. за прослужено време от датата на сключване на договора.

„Секторното възнаграждение“ било променено на 24,45 лв. месечно. Останалите уговорки, вкл. тези за командировъчните и падежа, останали непроменени.

Към горепосочения договор от 14.12.2018 г. се твърди да е сключено допълнително споразумение от 01.01.2020 г. Съгласно него била определена брутна заплата в размер на 11 573,00 лв., платима на 12 равни месечни вноски, в зависимост от действително отработените месеци при работодателя. Било уговорено, че общата брутна заплата ще включва и всички допълнителни месечни възнаграждения с постоянен характер, а именно:

- основна заплата – брутна сума в размер на 7 320,00 лв. годишно или 610,00 лв. месечно;

- брутна фиксирана сума в размер на 586, 00 лв. годишно за допълнителна работа, извършена извън графика на дневна база или над изискваните часове за работа, или в почивен ден;

- брутна фиксирана сума в размер на 1 171, 00 лв. годишно за часовете, през които е полагано дежурство в условията на постоянно разположение на повикване или служителят е извикан на работа по време на дежурство в такива условия;

- брутна фиксирана сума в размер на 1 757,00 лв. годишно за часовете на работа по време на следобедни и нощни смени;

- брутна фиксирана сума в размер на 739, 00 лв. за прослужено време от датата на сключване на договора.

Останалите уговорки, вкл. и тези за секторното плащане, командировъчните и падежа, останали непроменени.

Твърди се, че на 01.04.2020 г. основният трудов договор бил отново изменен, като била определена брутна заплата в размер на 12 288,00 лв., платима на 12 равни месечни вноски, в зависимост от действително отработените месеци при работодателя. Било уговорено, че общата брутна заплата ще включва и всички допълнителни месечни възнаграждения с постоянен характер, а именно:

- основна заплата – брутна сума в размер на 7 803,00 лв. годишно или 650,25 лв. месечно;

- брутна фиксирана сума в размер на 624, 00 лв. годишно за допълнителна работа, извършена извън графика на дневна база или над изискваните часове за работа, или в почивен ден;

- брутна фиксирана сума в размер на 1 248, 00 лв. годишно за часовете, през които е полагано дежурство в условията на постоянно разположение на повикване или служителят е извикан на работа по време на дежурство в такива условия.

- брутна фиксирана сума в размер на 1 873,00 лв. годишно за часовете на работа по време на следобедни и нощни смени;

- брутна фиксирана сума в размер на 739, 00 лв. за прослужено време от датата на сключване на договора.

Останалите уговорки, вкл. и тези за секторното плащане, командировъчните и падежа, останали непроменени.

Ищцата счита, че за процесната длъжност работодателят е въвел смесена система на заплащане на труда, като наред с brutното възнаграждение по чл. 5, б. „а“ от трудовия договор, в съответствие с чл. 16, ал. 2, т. 2 от Наредбата за структурата и организацията на работната заплата /НСОРЗ/ следвало да се начислява и допълнително възнаграждение според изработеното от съответния служител – т. нар. „секторно плащане“.

Твърди се в исковата молба, че трудовото правоотношение на ищцата било прекратено на 16.06.2020 г., като останали дължими множество суми, изброени от ищеца и подробни описани в Таблици 1-4 в ИМ. Счита клаузите, с които страните са договорили, че сумата за първите два планирани и приключени сектора за всеки ден ще се счита за включена в размера на основната брутна заплата, са недействителни поради противоречие на императивни материалноправни норми – чл. 242 КТ и чл. 247 КТ, във вр. с чл. 4, ал. 2 и чл. 16, ал. 2, т. 2 НСОРЗ. Предвид недействителността на посочените клаузи, за периода 01.08.2018 г. – 16.06.2020 г. на ищцата не били изплатени секторни плащания в общ размер от 9 966 лв., посочени в колона № 6 от Таблица 1, макар същата да е участвала в изброените в колона № 2 международни рейсове /“сектори“/. Поради това неизпълнение на парични задължения се дължала според ищеца и лихва за забава върху всяка от главниците, посочени в колона № 6 от таблицата, за периода от датата на съответния падеж, визиран в колона № 7, до 17.08.2021 г. вкл., в общ размер на 2 187, 91 лв.

На следващо място, се твърди, че не били изплащани и командировъчни съгласно Раздел IV от НСКСЧ в размерите, предвидени в Приложение № 3А от НСКСЧ, макар ищцата да е участвала в изброените в колона №2 от Таблица 2 международни рейсове. Останала дължима сума в размер на 11 847, 35 лв. за периода 01.09.2018 г. – 16.06.2020 г., която представлявала сбор от сумите, изброени в колона № 5 на Таблица 2.

По-нататък в исковата молба се посочва, че на ищцата било заплащано и по-малко възнаграждение по чл. 177, ал. 1 КТ за дните, през които е ползван платен годишен отпуск. Тези дни за периода 01.10.2018 г. – 16.06.2020 г. са изброени в колона № 2 от Таблица 3, като според ищеца са останали неизплатените сумите, визирани в колона № 8 в общ размер на 3 920, 00 лв. за

цитирания период. Ищцата твърди, че в периода 01.08.2018 г. – 16.06.2020 г. е работила през дни на официални празници, изброени в колона № 1 от таблица 4, за което не ѝ е бил заплащан удвоеният размер на дължимото ѝ трудово възнаграждение, поради което счита, че ѝ се дължи и сума в общ размер от 300, 61 лв. за всеки един от споменатите дни през горепосочения период. Поради неизпълнението на тези парични задължения ищцовата страна счита, че следва да ѝ се заплати и законна лихва за забава върху всяка от главниците, посочени в колона № 4 от таблицата, за периода от датата на съответния падеж, визиран в колона № 5 до 17.08.2021 г. вкл. в общ размер на 42, 72 лв.

В заключение се претендира и законна лихва върху гореизброените главници от датата на исковата молба, подадена чрез куриер на 21.08.2021 г., до окончателното им изплащане. Иска се от съда да бъдат присъдени сторените разноси, а в полза на процесуалния представител на ищеца – адв. А.К., да бъде присъдено адвокатско възнаграждение на основание чл. 38, ал. 2, вр. чл. 38, ал. 1, т. 2 от Закона за адвокатурата /ЗА/.

В срока по чл. 131 ГПК е постъпил отговор от дружеството принципал „ФИРМА“, седалище: ул. К., гр. Б., У.. Оспорва се допустимостта на иска с твърдения, че същият бил предявен срещу самото дружество майка, а не срещу клона на „ФИРМА“ в Б., който бил работодателят на ищцата, като излага подробни аргументи в тази насока.

Оспорва се и основателността на иска, тъй като дружеството не било в трудови правоотношения с ищцовата страна – в такива бил клонът на ответника в Р. Б.. Твърди се, че всички дължими суми към ищеца били изцяло заплатени.

По отношение на претендираните „секторните плащания“ твърди, че са налице неправилни изчисления, тъй като същите били дължими след втория сектор за деня, а ищцовата страна включвала всички прелетени сектори. Освен това тези плащания се изчислявали и престирали в периода 21-20 число, а не 1-30 число, като било възможно направените сектори за един месец да се платят през следващия.

По отношение на претенцията за командировъчни плащания се посочва, че ищцовата страна неправилно се позовавала на размера, записан в Приложение 3А от НСКСЧ, тъй като той бил приложим само за екипажите на въздухоплавателни средства, които летят с национални и регистрационни знаци на Р. Б.. В тази връзка ответникът твърди, че самолетите му не летят с такива знаци. Командировъчните плащания се определяли със заповед на работодателя, без в трудовия договор и анексите към него да има препращания към Приложение 3А от НСКСЧ. Препращането към Раздел IV от НСКСЧ имало за цел само да се внесе яснота, че тези престации ще имат характер на командировъчни. Обяснява се още, че съгласно вътрешните правила на „ФИРМА“ командировъчните се изчислявали и плащали между 21 и 30 число, а не между 1-31 число на месеца.

По отношение на претенцията по чл. 177 КТ ответникът посочва, че база за определяне на това плащане бил чл. 17 от НСОПЗ. В случая трудовото възнаграждение се определяло според времетраенето на работата, а не според изработеното, поради което била определена фиксирана основна годишна брутна заплата, която не се влияела от броя на прелетените сектори. Не била налице смесена система за заплащане на труда. Трудът на ищцата бил заплатен изцяло с уговорената основна работна заплата. Ответникът смята, че секторните плащания не следвало да се включват към базата за изчисляване на обезщетението по чл. 177 КТ, тъй като не представлявали и допълнително трудово възнаграждение с постоянен характер. Това било така, защото тези плащания не зависели само и единствено от отработеното време, както регламентира чл. 15 от НСОПЗ. Те били зависими от обстоятелства, върху които страните не могли да влияят, а именно – дали през съответния месец ще има полети и колко ще са те. Поради тази причина добавките за секторни полети не били включени и в трудовия договор и анексите към него, като част от годишната брутна заплата.

На последно място се оспорва и претенцията за заплащане на удвоено възнаграждение за работа през дните на официални празници, като се посочва, че в трудовия договор имало изрична клауза за заплащане на фиксирана сума, която покривала и труда, положен през официални празници. В заключение претендира разноски.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства по свое убеждение и взе предвид доводите на страните, намира за установено следното:

От фактическа страна.

По делото не е спорно, а се установява и от представените писмени доказателства, че за периода от 06.04.2017 г. до 08.05.2020 г. между страните е съществувало трудово правоотношение, по силата на което ищцата е заемала длъжността "Младши член на кабинен екипаж", а в последствие и „С.“. Представен е трудов договор от 06.04.2017 г., сключен между ФИРМА У.К., със седалище Б.,У., в качеството на работодател и ГР. В. К., в качеството на служител. Съгласно чл. 4а от същия, служител, че получава брутна годишна заплата в размер на 8 765,19 лв., платима на 12 равни месечни вноски в зависимост от действително отработените месеци, която сума включва всички допълнителни месечни възнаграждения с постоянен характер, включително брутна фиксирана сума за допълнителна работа, извънреден труд и работа по време на празници, брутна фиксирана сума за часовете, в които служител е бил в режим на готовност, брутна фиксирана сума за следобедни и нощни смени, брутна фиксирана сума за прослужено

време.

Страните са уговорили и че след всеки планиран и приключен сектор работодателят ще заплаща на служителя така нареченото „секторно плащане“, като първите два планирани и приключени сектора за всеки ден ще се считат включени в размера на основната брутна заплата на служителя и работодателят няма да бъде длъжен да прави отделни плащания за тези сектори. Размерът на всяко стандартно секторно плащане за секторите приключени от служителя в един ден, в допълнение към първите два сектора, ще бъде в размер на 20,54 лв. бруто, която сума, ще бъде заплащана всеки месец от работодателя допълнително. Уговорено е също така, че служителят има право да получава за времето на изпълнение на международни полети допълнителни командировъчни по смисъла на раздел IV от Наредбата за командировките и специализациите в чужбина в размери, допълнително установени в изрична заповед от работодателя. На 09.02.2018 г. е сключен анекс към основния договор, с който основната брутна заплата, включваща горепосочените компоненти се увеличава на 9 714 лева.

На 14.12.2018 г. страните са сключили нов трудов договор без прекъсване на трудовите правоотношения, с който трудовото възнаграждение остава в размер 9 714 лева, а дължимите секторни плащания за всеки извършен допълнителен сектор за деня са уговорени в размер на 24,45 лв. На 01.01.2020 г. и 01.04.2020 г. по силата на допълнителни споразумения, основното брутно трудово възнаграждение на ищцата се е увеличило съответно на 11 573 лв. и 12 288 лв. годишно, като всички останали разпоредби на основния договор остават в сила.

Въз основа на приложените по делото материали, в това число бележки за доходи от трудови правоотношения, фишове за заплати, справки за осигурителен доход, работни графици и др. и извършена проверка в счетоводството на ФИРМА К. – клон Б. и ФИРМА К., по делото са изготвени съдебно счетоводна и допълнителна съдебно – счетоводна експертиза. Установява се, че в периода от август 2018 г. до юни 2020 г. на ищцата са начислявани трудови възнаграждения, като след направени удръжки за осигуровки нетните възнаграждения са били превеждани по банковата сметка на лицето. Начисленията на брутните трудови възнаграждения са се правили от българско дружество в периода от 20то до 30то число на месеца, като

информацията за прелетените сектори се засича от 21-во число на предходния месец до 20-то число на текущия месец и съответните суми /ако има такива/ се начислявали във възнаграждението за текущия месец.

Изяснява се, че в периода 01.08.2018 г. – 16.06.2020 г. в брутното трудово възнаграждение на Г.К. са начислени и изплатени общо 591,70 лв. суми за „секторни плащания“. Експертът е изчислил, че при липса на клаузата на чл. 46/чл. 56 от трудовите договори за включване в размера на основното брутно трудово възнаграждение сумите за първите два планирани и приключени сектора, размерът на дължимото „секторно възнаграждение“ за процесния период възлиза на 9 653,10 лв.

Съгласно заключението, размерът на дължимите съгласно съответния трудов договор и раздел IV от Наредбата за служебните командировки и специализациите в чужбина е 21 191,42 лв., от които на ищцата са платени общо 9 242,30 лева за дневни пари. В открито съдебно заседание вещото лице е изяснило, че посочените изчисления са правени на база посочения в наредбата размер, тъй като работодателят не е разполагал със заповед за установяване на размер на командировъчните, различен от регламентирания.

На следващо място се установява, че в периода август 2018 – 16.06.2020 г., във фишовете за заплата на Г.К. са начислени възнаграждения за платен годишен отпуск в размер общо на 5 514,94 лв., а общият размер на дължимите възнаграждения за платен годишен отпуск с включване на размера за „секторни плащания“ е 9 286,15 лв., съответно лихвата върху неизплатените суми за процесния период възлиза на 617,99 лв.

По отношение на дължимото възнаграждение по чл. 264 КТ вещото лице сочи, че ищцата е полагала труд в празнични дни, като във фишовете за заплата няма начислени допълнителни възнаграждения по чл. 264 КТ, като общия размер за дължимите суми в празнични дни е 300, 61 лева, а на лихвите за забава - 61,44 лева.

Във връзка с възраженията на ответника за липса на пасивна процесуална легитимация по отношение на унгарското дружество по делото се изяснява, че всички уведомления и декларации относно сключване, изменение и прекратяване на трудовия договор са подавани от името на ФИРМА К. – клон Б.. Към 10.03.2022 г. в ФИРМА К. – клон Б. има назначени на трудов договор 335 човека на длъжност „стюард“, „пилот“, „офис служител“ и др.

Други относими към изясняване предмета на спора доказателства не са събрани по делото.

При така установената фактическа обстановка, съдът приема от правна страна следното:

По допустимостта на иска.

Клонът на търговско дружество не е самостоятелен правен субект, а е част от търговското предприятие, която се персонифицира единствено чрез собственика си - търговско дружество. Макар да са налице елементи на известна правна самостоятелност, те не водят до обособяване на клона като правен субект, той не е самостоятелен носител на права и задължения, а страна по сключените чрез клона сделки е търговецът. Поради това се приема, че клонът на търговско дружество, независимо от правноорганизационната форма на последното, не може да бъде страна в гражданския процес /Решение № 1217 от 19.06.1998 г. на ВКС по гр. д. № 926/98 г., Определение № 132 от 30.03.2022 г. на ВКС по ч. т. д. № 542/2022 г. и др./. В хипотезата на специалната работодателска правоспособност по смисъла на § 1, т. 1 ДР КТ, клонът, като организационно обособената структура на търговеца, може да участва като страна в производство по трудови спорове, но постановеното спрямо него решение обвързва юридическото лице, в чиято организационна структура той е включен. Затова в този случай като надлежна страна в процеса могат да участват както организационно обособената структура, поради призната ѝ от Кодекса на труда правоспособност по трудови спорове, така и юридическото лице, в чиято структура е клонът и в чиято правна сфера настъпват правните последици на решението. В този смисъл са и разясненията, дадени с решение № 310/15.06.2012 г., по гр. д. № 458/2010 г. на ВКС, ГК, IV ГО; решение № 325/22.07.2011 г. по гр. д. № 954/2010 г. на ВКС, ГК, IV ГО, Определение № 204 от 30.12.2008 г. на ВКС по гр. д. № 5022/2008 г., II г. о. и др. По делото действително се установява, че в процесното трудово правоотношение голяма част от работодателските права и задължения са упражнявани от ФИРМА У.К., клон Б.. В случая обаче в трудовите договори на ищцата и последващите анекси към тях като работодател е посочено ответното дружество, което е и страна по трудовото правоотношение. В този смисъл възразението за ненадлежна легитимация на ответното дружество – ФИРМА

Унгария Црт се явява неоснователно.

По исковете с правна квалификация чл. 128, т. 2 КТ и чл. 86 ЗЗД.

За основателността на иска в тежест на ищцата е да докаже съществуването на трудово правоотношение с ответника и полагането на труд за твърдения период, настъпването на предпоставките за начисляване на т. нар. „секторни плащания” и техния размер, както и падежа на това задължение.

Трудовото правоотношение между страните и положеният от ищцата труд през исковия период са безспорни по делото и се подкрепят от приетите писмени доказателства. Преюдициален за разглеждането на иска по същество се явява въпросът за действителността на уговорката в трудовия договор, регламентираща начина за заплащане на т.нар. „секторно възнаграждение“, във връзка с което е и предявеният инцидентен установителен иск.

Основната работна заплата е възнаграждение за изпълнението на определените трудови задачи, задължения и отговорности, присъщи за съответното работно място или длъжност, в съответствие с приетите стандарти за количество и качество на труда и времетраенето на извършваната работа. Тя се определя от трудовия договор или в споразумението по чл. 107 КТ, според прилаганата система на заплащане на труда. Допълнителните трудови възнаграждения са различни плащания: за трудов стаж и професионален опит, за по-висока лична квалификация, за нощен труд, за положен извънреден труд, за работа през почивни дни и дните на официални празници, за времето, през което работникът или служителът е на разположение на работодателя извън територията на предприятието и др.

В конкретния случай страните по трудовото правоотношение са се съгласили, че при приключване на повече от два сектора на ден, работникът ще получава допълнително възнаграждение за положения труд, като първите два сектора за деня се включват в основната заплата, а следващите се заплащат допълнително. Уговорените „секторни плащания“ за всеки полет всъщност представляват премиално допълнително трудово възнаграждение, част от което е включено в основното трудово възнаграждение, а друга част се заплаща отделно в зависимост от изпълнените летателни часове, поради което не може да става дума за противоречие със закона, тъй като клаузата касае единствено размера на допълнителното трудово възнаграждение и

начина и условията за плащането му, което не е в противоречие с императивни правни норми. Освен това, както трудовият договор, така и анексите към него са подписани от работника, което обстоятелство не се оспорва от ищцата. Не може да се възприеме и становище за заобикаляне на закона посредством клаузата, тъй като с договорените изменения в трудовия договор не се цели постигането на забранен от закона резултат, доколкото от волята на страните по договора зависи дали ще се заплаща, при какви условия и в какъв размер допълнително трудово възнаграждение.

Не са нарушени разпоредбите на чл. 242 КТ и чл. 4, ал. 2 НСОПЗ, защото страните са уговорили допълнително трудово възнаграждение, а положеният от ищцата труд съобразно изпълнението на определените трудови задачи се покрива от основната заплата на ищцата. И доколкото НСОПЗ изрично предвижда в чл. 13 възможността за уговаряне на допълнително възнаграждение и страните в съответствие с ал. 2 на същия член са определили условията и размера на това възнаграждение, то не е налице противоречие и с чл. 247 КТ.

Поради всичко това, предявеният инцидентен установителен иск за недействителност на клаузите на чл. 4б/респективно чл. 5б от трудовите договори следва да се отхвърли като неоснователен.

Предвид заключението на вещното лице, ответникът е начислил и изплатил дължимите се „секторни плащания“ за периода август 2018-16.06.2020 г. в общ размер 591,70 лв., поради което и няма останали неплатени суми за трудово възнаграждение, респективно искът по чл. 128, т. 2 КТ, както и акцесорната претенция по чл. 86 ЗЗД следва да бъдат отхвърлени.

По иска с правна квалификация чл. 215, ал. 1 КТ, вр. чл. 31, ал. 2 НСКСЧ.

За да възникне субективното притезателно право на работника за командировъчни е необходимо последният да е бил командирован от надлежен орган за изпълнение на трудовите му задължения извън мястото на постоянната му работа. Съгласно чл. 215 КТ при командироване работникът или служителът има право да получи освен брутното си трудово възнаграждение още и пътни, дневни и квартирни пари при условия и в размери, определени от Министерския съвет.

В случая между страните е уговорено, че ищцата има право да получава

за времето на изпълнение на международни полети допълнителни командировъчни по смисъла на раздел IV от Наредбата за командировките и специализациите в чужбина в размери, допълнително установени в изрична заповед от работодателя.

Съгласно чл. 31, ал. 2 от наредбата персоналът на въздухоплавателните транспортни средства, които летят с национални и регистрационни знаци на Република Б., получава командировъчни пари на ден за времето на изпълнение на международни рейсове съгласно индивидуалните ставки, определени в приложение № 3а, а в ал. 6 на същия член е посочено, че ръководителите на предприятия могат да определят размери на командировъчните пари, различни от определените в приложенията, в зависимост от експлоатационни и технологични условия на работа и организация на международните рейсове.

Размерът на дневните пари, съгласно приложение № 3а към чл. 31, ал. 2 от наредбата за длъжността „стюард/с.“ е до 55 евро на ден. Съгласно трайно установената практика на ВКС (решения № 1083 от 26.09.2006 г. по гр. д. № 2903/ 2003 г. на ВКС, № 1088 от 23.06.2006 г. по гр. д. № 2922/ 2003 г. на ВКС, № 1046 от 04.07.2006 г. по гр. д. № 2874/ 2003 г. на ВКС, № 1047 от 23.06.2006 г. по гр. д. № 2875/ 2003 г. на ВКС) издадените на основание чл. 215 от КТ наредби на Министерски съвет могат да определят само минимален размер на обезщетенията при командироване. Законодателят е делегирал на Министерски съвет правото да определя минимални размери на командировъчните обезщетения, като е допустимо да се определят и по-големи размери по реда на колективното или индивидуалното трудово договаряне. Дадената в чл. 31, ал. 6 НСКСЧ възможност на работодателя да определя размери на командировъчните пари, различни от определените в приложение № 3а в зависимост от експлоатационните и технологични условия на работа и организация на международните рейсове следва да се тълкува само и единствено като възможност за определяне на по-голям размер на обезщетенията при командироване от посочените в приложенията на наредбата, но не и по-малък такъв. (решение № 753 от 29.03.2011 г. по гр. д. № 1283/2010 г., ВКС, № 129 от 07.07.2016 г. по гр. д. № 3736/2015 г. ВКС).

По делото нито се твърди, нито се установява да е установен по-висок размер на дължимите командировъчни пари с изрична заповед на

работодателя, поради което при изчисляване размера на командировъчните средства следва да се приложат, определените в НСКЧ минимални размери, въз основа на уредена в чл. 215 КТ законова делегация. Съгласно заключението на вещото лице в периода септември 2018 г. – юни 2020 г. работодателят е платил на Г.К. общо 9 242, 30 лева за дневни пари. Дължимите суми съгласно Наредбата за същия период са 21 191,42 лева, като разликата е в размер на 11 949,12 лв., поради което искът следва да бъде уважен.

Неотносимо по отношение дължимостта на посочените в наредбата командировъчни пари е обстоятелството, дали самолетите на дружеството летят с национални и регистрационни знаци на Република Б., тъй като в индивидуалния трудов договор страните изрично са уговорили, че служителят има право да получава за времето на изпълнение на международни полети допълнителни командировъчни по смисъла на раздел IV от Наредбата за командировките и специализациите в чужбина, и в този смисъл би било недопустимо лишаването на български екипажи на самолети от основни трудови права и поставянето им в по - неблагоприятно положение спрямо други, полагащи труд при идентични условия, само въз основа на регистрационните знаци на въздухоплавателното средство.

По иска с правна квалификация чл. 177, ал. 1 КТ.

Съгласно чл. 17, ал. 1 НСОПЗ, в брутното трудово възнаграждение в случаите на чл. 177 КТ се включва основното трудово възнаграждение, възнаграждението над основната заплата, определено според прилаганите системи за заплащане на труда, допълнителните трудови възнаграждения с постоянен характер, определени с наредбата, с друг нормативен акт, с колективния или индивидуалния трудов договор или с вътрешен акт на работодателя, доколкото друго не е предвидено в КТ, както и други изрично изброени възнаграждения. В чл. 15 НСОПЗ като допълнителни трудови възнаграждения с постоянен характер наредбата определя тези, които се заплащат за образователна и научна степен и за придобит трудов стаж и професионален опит, както и тези допълнителни възнаграждения, които се изплащат постоянно заедно с полагащото се за съответния период основно възнаграждение и са в зависимост единствено от отработеното време.

В процесния трудов договор е уговорено, че работното време на

служителя ще се определя на базата на двумесечен период от време при 40 работни часа на седмица и работа на непрекъснати смени, включително и в неделни дни. Касае се за „повременна“ система на заплащане на труда, зависеща единствено от уговореното работно време. Уговореното в трудовия договор заплащане на т.нар. "секторни плащания" нямат характер на „сделни“ елементи, които да придават смесен характер на заплащане на труда, тъй като е уговорено не като част от основното трудовото възнаграждение, а като допълнително възнаграждение. За да може това допълнително възнаграждение да се вземе предвид и да се включи при определянето на брутно трудово възнаграждение, въз основата на което се определя дължимото възнаграждение по чл. 177, ал. 1 КТ за дните, през които ищцата е ползвала платен годишен отпуск, същото следва да е с постоянен характер по смисъла на чл. 17, ал. 1, т. 3 НСОПЗ.

По въпроса за определянето на възнаграждението като такова с постоянен характер има формирана съдебна практика - така решение № 540/07.07.2010 г. по гр.д. № 895/2009 г. на ВКС, IV ГО, решение № 847/14.01.2011 г. по гр.д. № 1558/2009 г. на ВКС, IV ГО, решение № 167/24.07.2013 г. по гр.д. № 1372/2012 г. на ВКС, III ГО и др. Основният извод, направен от ВКС съобразно цитираната практика е, че за основа за определянето на възнаграждението по чл. 177 КТ, се включват основното трудово възнаграждение и допълнителните трудови възнаграждения с постоянен характер, които са предвидими и сигурни и са определени в колективен трудов договор и/или във вътрешните правила за работната заплата в предприятието и в индивидуалния трудов договор.

В настоящия случай уговореното между страните секторно възнаграждение е обусловено единствено от изпълнените летателни часове над утвърдения норматив за деня, респективно от отработеното време на борда на самолета, през което работникът/служителят изпълнява трудовите си функции. Така уговорените плащания са дължими без изискване за постигане на определен резултат, независимо от качеството на положения труд и волята на работодателя. Средствата са предварително определени по размер в трудовия договор и са дължими от работодателя заедно с основното възнаграждение - помесечно.

Предвид изложеното и доколкото изплащането на това възнаграждение е обусловено единствено от отработеното време от служителя /изпълнените летателни часове/ и при тълкуване на разпоредбата на чл. 15, ал. 2 НСОПЗ, логически и систематично заедно с разпоредбата на чл. 17, ал.1, т.3 от НСОПЗ, както и съобразно дадените в практиката разяснения, следва изводът, че предвидените месечни секторни плащания имат характера на допълнително трудово възнаграждение с "постоянен характер" по см. на чл.

17, ал. 1, т. 3 от НСОПЗ вр. чл. 15, ал. 2 от същата наредба и следва да се вземат предвид при определяне на базата за възнаграждението за използван платен годишен отпуск.

В този смисъл за процесния период – 01.10.2018-16.06.2020 г., дължимото на ищцата възнаграждение за платен годишен отпуск с включване размера за допълнително прелетени сектори /извън първите два планирани и приключени сектора за деня/ възлиза на 9 286,15 лв. На ищцата е изплатено възнаграждение за платен годишен отпуск в размер на 5 514,94 лв., следователно искът следва да бъде уважен за сумата от 3771,21 лв., като за разликата до 3 920,00 подлежи на отхвърляне.

По исковете с правна квалификация чл. 264 КТ и чл. 86 ЗЗД.

Съгласно чл. 264 КТ за работа през дните на официалните празници, независимо дали представлява извънреден труд или не, на работника или служителя се заплаща според уговореното, но не по-малко от удвоения размер на трудовото му възнаграждение.

Съгласно приетите по делото работни графици и експертното заключение в периода 01.10.2018 г. – 16.06.2020 г. Г.К. е полагала труд в празнични дни, като във фишовете за заплата няма начислени допълнителни възнаграждения по чл. 264 КТ. Вещото лице е изчислило, че за посочения период общият размер на дължими суми за работа в празнични дни е 300,61 лв. От друга страна в трудовите договори страните са уговорили фиксирана сума, представляваща месечно възнаграждение за допълнителна работа, извършена извън графика или над изискваните часове на работа или в почивен ден, която сума се включва в общата брутна заплата на служителя. Видно от изготвената от вещото лице таблица за начислените брутни трудови възнаграждения /лист 354/, за месеците, в които ищцата е полагала труд в празнични дни – 01.2019 г., 03.2019 г., 05.2019 г., 09.2019 г. и 12.2019, е изплатено възнаграждение за извънреден труд съгласно уговореното в общ размер 165,55 лв. Следователно и предвид законоустановения минимум на възнаграждението работодателят следва да бъде осъден да доплати сумата 135,06 лв. за положен труд през дните на официални празници, а в останалата част до пълния предявен размер претенцията следва да бъде отхвърлена. Ответникът следва да бъде осъден да заплати и лихва за забава върху главницата в размер 27,60 лв. за периода от 01.10.2018 г. до 16.06.2020 г., изчислена от съда на основание чл. 162 ГПК съобразно експертното заключение, като за разликата до 61,44 лв. искът следва да се отхвърли.

На ищцата следва да бъде присъдена и законна лихва върху уважените искове за главници считано от предявяването им до окончателното плащане

По разноските.

В полза на ищеца следва да се присъдят разноски съгласно представения списък и съобразно уважената част от исковете на основание чл. 78, ал. 1 ГПК в общ размер на 167,87 лв. за извършени разходи за превод на документи.

На основание чл. 78, ал. 1 ГПК вр. чл. 38, ал. 2, вр. чл. 38, ал. 13А в полза

на процесуалния представител на ищеца следва да бъде присъден адвокатски хонорар, който съда определя на 2 000 лв., а съобразно уважената част следва да се присъди сумата 1 119,11 лв.

В полза на ответника следва да се присъдят разноси съгласно представения списък и съобразно отхвърлената част от исковете на основание чл. 78, ал. 3 ГПК в размер на 880,89 лв. за депозити за експертизи и заплатено адвокатско възнаграждение, намалено от съда на 2 000 лв., предвид релевираното възражение за прекомерност и при преценка на фактическата и правна сложност и материалния интерес по делото.

На основание чл. 78, ал. 6 ГПК ответникът следва да бъде осъден да заплати по сметка на съда сумата 683,17 лв. за държавна такса и сумата 139,89 лв. възнаграждение за вещо лице.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА „ФИРМА“ – чуждестранно АД, извършващо дейност в Република Б. чрез клон с фирма „ФИРМА – клон Б.“, ЕИК: .да заплати на ГР. В. К., ЕГН: *****, на основание чл. 215, ал. 1 КТ, вр. чл. 31, ал. 2 НСКСЧ сумата 11 949,12 лв., представляваща неизплатени командировъчни пари за полети в периода 01.09.2018 г. – 16.06.2020 г., ведно със законната лихва от датата на исковата молба – 21.08.2021 г. до изплащане на вземането, на основание чл. чл. 177, ал. 1 КТ сумата 3 771,21 лв., представляваща сбор от неизплатени възнаграждения за дните, през които ищцата е ползвала платен годишен отпуск в периода 01.10.2018 г. – 16.06.2020 г., ведно със законната лихва от датата на исковата молба – 21.08.2021 г. до изплащане на вземането, на основание чл. 264 КТ сумата 135,06 лв., представляваща част от неизплатени двойни трудови възнаграждения за положен труд през официални празници в периода 01.08.2018 г. – 16.06.2020 г., ведно със законната лихва от датата на исковата молба – 21.08.2021 г. до изплащане на вземането, на основание чл. 86 ЗЗД, вр. чл. 264 КТ сумата 27,60 лв., представляваща обезщетение за забавени плащания на трудовите възнаграждения за работа през официални празници за периода от 01.10.2018

г. до 16.06.2020 г. , както и на основание чл. 78, ал. 1 ГПК сумата 167,87 лв. – разноси по делото, като **ОТХВЪРЛЯ** предявените от ГР. В. К., ЕГН: ***** срещу „ФИРМА“ – чуждестранно АД, извършващо дейност в Република Б. чрез клон с фирма „ФИРМА – клон Б.“, ЕИК: .инцидентен установителен иск с правно основание чл. 74, ал. 4 КТ за обявяване недействителност на клаузи от трудовите договори с ответника, както следва: 4б от трудов договор от 06.04.2017 г. и т. 5б от трудов договор от 14.12.2018 г., искове с правно основание чл. 128, т. 2 КТ за сумата 9 966, 00 лв., представляваща сбор от неизплатени трудови възнаграждения според изработеното /“секторни плащания“/ в периода 01.08.2018 г. – 16.06.2020 г. и по чл. 86 ЗЗД за сумата 2 187, 91 лв., представляваща обезщетение за забавени плащания на трудовите възнаграждения, иска по чл. 177 КТ за разликата над присъдената сума 3 771,21 лева до пълния предявен размер 3 920, 00 лева., иска по чл. 264 КТ за разликата над присъдената сума 135,06 лева до пълния предявен размер 300,61 лева, както и иска за лихва за забава върху главницата за трудови възнаграждения за работа през официални празници за разликата над присъдената сума 27,60 лева до пълния предявен размер 61,41 лева.

ОСЪЖДА ГР. В. К., ЕГН: ***** да заплати на основание чл. 78, ал. 3 ГПК на „ФИРМА“ – чуждестранно АД, извършващо дейност в Република Б. чрез клон с фирма „ФИРМА – клон Б.“, ЕИК: .сумата 880,89 лв. разноси за експертизи и адвокатско възнаграждение.

ОСЪЖДА „ФИРМА“ – чуждестранно АД, извършващо дейност в Република Б. чрез клон с фирма „ФИРМА – клон Б.“, ЕИК: .да заплати на основание чл. 78, ал. 1 ГПК вр. чл. 38, ал. 2, вр. чл. 38, ал. 13А на адвокат А.К. от САК сумата 1 119,11 лв. адвокатско възнаграждение, съразмерно на уважената срещу ответника част от исковите.

ОСЪЖДА „ФИРМА“ – чуждестранно АД, извършващо дейност в Република Б. чрез клон с фирма „ФИРМА – клон Б.“, ЕИК: .да заплати на основание чл. 78, ал. 6 ГПК по сметка на съда сумите 683,17 лв. за държавна такса и 139,89 лв. възнаграждение за вещо лице.

Решението може да се обжалва с въззивна жалба пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____